

TARPTAUTINIO FENOMENO
MERGINA TRAUKINY AUTORĖ

TAMSUS VANDUO

ROMANAS

PAULA
HAWKINS

baltos lankos

Paula Hawkins

Tamsus vanduo

romanas

Iš anglų kalbos vertė Aistė Kvedaraitė-Nichols

baltos lankos

Versta iš:
Paula Hawkins, *Into The Water*,
Doubleday, Great Britain, 2017

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: perduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-609-479-042-3

Excerpt from 'Hallucinations' by Oliver Sacks.
Copyright © 2012, Oliver Sacks, used
by permission of The Wylie Agency (UK) Limited.

Lyrics from "Down by the Water" by PJ Harvey reproduced by
kind permission of Hot Head Music Ltd. All rights reserved.

Extract taken from "The Numbers Game", Dear Boy (c) Emily
Berry and reprinted by permission of Faber & Faber

Copyright © Paula Hawkins, 2017

© Jaya Miceli, viršelio dizainas

© Aistė Kvedaraitė-Nichols, vertimas į lietuvių kalbą, 2017

© Baltų lankų leidyba, 2017

Buvau labai jauna, kai mane palaužė.

Yra dalykų, kuriuos reikia pamiršti.

Bet yra ir tokių, kuriuos privalu atsiminti.

Kiekvienam savo.

Emily Berry, *Skaičių žaidimas (The Number Games)*

*Dabar mes žinome, kad prisiminimai nėra
pastovūs ir sustingę, tarsi užkonservuoti Prousto
stiklainiai sandėliuke. Kas kartą prisimenant jie
transformuojami, išardomi, vėl surenkami ir iš
naujo suskirstomi į kategorijas.*

Oliver Sacks, *Haliucinacijos*, vertė Austėja Banytė

Nikė Seidž

Kai kurie į vandenį brenda savo noru, kiti – ne, ir jei paklaustumėte Nikės – tik kad niekas neklaus, nes niekas niekada jos neklausia, – Nelė Ebot priešinosi. Tačiau niekas jos neklaus ir nesiklausys, todėl nėra prasmės apskritai ką nors sakyti. Ypač policijai. Net jei praityje ji nebūtų pakliuvusi į teisėsaugos akiratį, negalėtų su jais apie tai kalbėti. Pernelyg rizikinga.

Virš maisto prekių parduotuvės Nikė turėjo vieno kambario butelį su siaura virtuvėle ir tokiu ankštu vonios kambariu, kad vos galėjai jį taip vadinti. Nieko įspūdingo, turint galvoje, kad tai visas jos turtas, tačiau ji turėjo patogų krėslą prie į miestą atsiveriančio lango, kuriame sėdėdavo, valgydavo ir kartais net miegodavo, mat pastarosiomis dienomis jai nesisekė užmigti, taigi nebuvo prasmės gultis į lovą.

Ji sėdėdavo ir stebėdavo judėjimą pro langą, o jei ko nematydavo – *pajusdavo*. Net prieš mėlynoms šviesoms sumirgant virš tilto, ji kažką pajuto. Iš pradžių nežinojo, kad tai buvo Nelė Ebot. Žmonės mano, kad aplinkybės aiškios, tačiau viskas nėra taip paprasta. Ji žinojo tik tiek, kad kažkas vėl įbrido vandenin. Užgesinusi šviesą, ji sėdėjo ir stebėjo. Laiptais užbėgo vyriškis su savo šunimis, tada atvyko automobilis – ne oficialus, o paprastas, tamsiai mėlynas. Ji spėjo, kad tai detektyvas inspektorius Šonas Taunsendas, ir buvo teisi. Jiedu su šunų šeimininku nulipo laiptais žemyn, o tada pasirodė visa kavalerija su

žybsinčiomis šviesomis, bet be sirenų. Jokios prasmės. Nebebuvo kur skubėti.

Vakar saulei patekėjus ji išėjo pieno ir laikraščių, ir visi apie tai kalbėjo, visi sakė – dar viena, antra šiais metais, tačiau sužinojusi, kas ji, išgirdusi, kad tai Nelė Ebot, Nikė suprato, kad antroji nebuvo tokia pati, kaip pirmoji.

Jai toptelėjo nueiti pas Šoną Taunsendą ir tuoj pat viską jam papasakoti. Tačiau kad ir koks mandagus ir malonus tas jaunuolis, jis buvo policininkas ir visai kaip tėvas, todėl juo pasitikėti nevalia. Jei nejaustų simpatijos Šonui, Nikė apskritai nebūtų to svarsčiusi. Jis pats išgyveno tragediją ir dar Dievas žino ką po to, ir jis buvo jai geras – jis vienintelis buvo geras, kai pati Nikė buvo suimta.

Antrą kartą, jei jau kalbame atvirai. Tai nutiko senokai, prieš šešerius ar septynerius metus. Po pirmo teistumo už sukčiavimą ji beveik atsisakė savo verslo, pasiliko tik keletą nuolatinių klientų ir tuos, kurie retkarčiais atvykdavo pagerbti Libės, Merės ir kitų vandens moterų. Kartais ji paburdavo taro kortomis, atlikdavo porą seansų per vasarą. Retkarčiais žmonės prašydavo jos susisiekti su artimuoju ar viena iš skenduolių. Tačiau tyčia darbo ji neieškojo jau kurį laiką.

Deja, jos pašalpa buvo sumažinta antrą kartą, todėl Nikei teko grįžti iš dalinės pensijos. Vieno iš bibliotekoje savanoriaujančių vaikinių padedama, ji susikūrė internetinę svetainę, kurioje siūlė aiškiaregės paslaugas už penkiolika svarų pusvalandžiui. Palyginti žema kaina – toji Selė Morgan iš televizijos, turinti mažiau aiškiaregės dovanos už Nikės užpakalį, plėšė dvidešimt devynis devyniasdešimt devynis už dvidešimt minučių, ir už tiek net negaudavai pasikalbėti su ja pačia, tik su vienu iš jos „aiškiaregių komandos“ narių.

Jos svetainė veikė vos keletą savaitių, kai kažkas iš kokybės standartų biuro įskundė ją policijai už tai, kad „nenurodė

privalomos teisinės atsakomybės išsižadėjimo pagal vartotojų teisių apsaugos įstatymus“. Vartotojų teisių apsaugos įstatymus! Nikė gynėsi nežinojusi, kad privalo išsižadėti teisinės atsakomybės, tačiau policija pareiškė, kad įstatymai pasikeitė. Iš kur ji galėjo žinoti? Ir, žinoma, kilo daug pašaipų. Ir kaip ji to nenuspėjo! Vadinasi, dabar tegalima žvelgti į ateitį? O į praeitį ne?

Vienintelis detektyvas inspektorius Taunsendas – tuo metu dar tik jaunas konsteblis – nesijuokė. Jis buvo malonus ir paaiškino, kad tokios yra naujos Europos Sąjungos taisyklės. Europos Sąjungos taisyklės! Vartotojų teisių apsauga! Atėjo laikai, kai Nikė ir panašius į ją baudžiamojon atsakomybėn ėmė traukti (ir persekioti) remdamiesi Raganavimo aktu ir Sukčiaujančių mediumų aktu. Dabar jie pakliuvo į Europos biurokratų nemalonę. Kaip žemai puolė galingieji.

Taigi Nikė uždarė internetinę svetainę, išsižadėjo technologijų ir grįžo prie senųjų būdų, tačiau pastarosiomis dienomis retai kada kas beužsukdavo.

Ji buvo priversta pripažinti, kad žinios apie Nelę vandenyje ją šiek tiek sukrėtė. Ji nusiminė. Nesijautė *kalta*, mat viskas įvyko ne per Nikę. Vis dėlto, ji svarstė, ar tik nebus pasakiusi per daug, atskleidusi per daug. Tačiau jos už tai kaltinti negalima. Nelė Ebot pati žaidė su ugnimi – ją buvo apsėdusios mintys apie upę ir jos paslaptis, – toks apsėdimas paprastai geruoju nesibaigia. Ne, Nikė neliepė Nelei eiti ieškoti nemalonumų, ji tik nurodė kryptį. Ir perspėjo ją, tiesa? Bėda ta, kad niekas nesiklausė. Nikė sakė, kad mieste esama žmonių, kurie vos pažvelgę į tave praakeiks, jų visada buvo. Tačiau žmonės apsimetė nepastebintys, juk taip? Niekam nepatiko mintis apie tai, kad vanduo toje upėje užkrėstas persekiotų, nelaimingų moterų krauju ir tulžimi. Jie toliau kasdien jį gėrė.

Džiulė

Tu taip ir nepasikeitei. Turėjau nuspėti. Ir *nuspėjau*. Tu dievinai malūną, vandenį ir buvai apsėsta minčių apie tas moteris bei jų paliktus artimuosius. O dabar šitai. Rimtai, Nele. Ar tikrai reikėjo eiti taip toli?

Užlipusi į viršų, stabtelėjau prie didžiojo miegamojo durų. Pirštais suspaudusi durų rankeną, giliai atsidusau. Žinau, ką jie man sakė, bet taip pat pažinojau tave, todėl negalėjau patikėti. Buvau įsitikinusi, kad pravėrusi duris rasiu tave – aukštą ir liekną – kambaryje, ir tu visai nesidžiaugsi mane matydama.

Kambarys buvo tuščias. Tarsi ką tik būtumei slapčia pasprukusi žemyn išsivirti kavos. Atrodė, tarsi po akimirkos grįši. Ore vis dar tvyrojo tavo sodrių, saldžių, senamadiškų kvėpalų aromatas – panašiais kvėpinosi mama. Gal „Opium“ ar „Yvrese“.

– Nele? – ištariau tavo vardą tyliai, tarsi kviesčiau dvasias.

Man atsakė tyla.

Paėjus koridoriumi toliau buvo „mano kambarys“, kuriame nakvodavau, – mažiausias iš visų namuose, kaip dera jaunėlei. Jis pasirodė dar ankštesnis, tamsesnis ir liūdnesnis, nei įsivaizdavau. Jame testovėjo nepaklota lova, o ore tvyrojo drėgmės, dirvos kvapas. Tame kambaryje man sunkiai sekdavosi užmigti; kažkas visuomet neduodavo ramybės. Nenuostabu, turint galvoje, kaip tau patiko mane gąsdinti. Kaip sėdėdama už sienos krebždindavai nagais į sieną, ant durų kraujo raudonumo laku piešdavai

įvairiausius simbolius, rašydavai mirusių moterų vardus ant aprasojusio lango. O dar visi tie pasakojimai apie vandenin per prievartą velkamas raganas arba vilties netekusias moteris, kurios mesdavosi nuo uolos ant akmenų, apie mažą berniuką, kuris pasislėpęs tarp medžių stebėjo, kaip motina liuokteli pražūtin.

Viso šito aš *neprisimenu*. Aišku, kad *neprisimenu*. Geriau pagalvojus apie tą mažą berniuką, tai neturi jokios prasmės – vaizdiniai padriki, kaip sapne. Tu šnabždi man į ausį – nieko panašaus šaltą naktį prie vandens nenutiko. Žiemą mes čia niekada nevažiuodavome, todėl nebuvo jokių šaltų naktų prie vandens. Niekada nemačiau išsigandusio vaiko ant tilto viduryje nakties – kaip pati, būdama maža mergaitė, būčiau ten atsidūrusi? Ne, tu man pasakojai šitą istoriją, kaip berniukas glaudėsi tarp medžių, kaip pakėlęs akis išvydo baltą it naktinių baltinių drobė jos veidą, kaip ji metėsi nuo uolos į tylų orą išskėtusi rankas tarsi sparnus, kaip riksmas iš jos lūpų nutilo, jai panirus į juodus vandenis.

Aš net nežinau, ar apskritai ten buvo berniukas, kuris matė, kaip miršta motina, o gal tu paprasčiausiai viską prasimanei.

Palikusi savo kambarį, pasukau link tavojo, link to, kuris vaikystėje priklausė tau ir kurį dabar, regis, buvo užėmusi tavo dukra. Išsklaidytų drabužių ir knygų chaosas, ant grindų nusviestas drėgnas rankšluostis, nešvarūs puodeliai ant naktinio stalelio, troškūs, ore dar neišsisklaidę dūmai ir šleikštus pūvančių suvytusių lelijų tvaikas iš vazos prie lango.

Nė nesusimąščiusi ėmiau tvarkytis. Paklojau lovą, pakabinau rankšluostį vonioje. Kai atsiklaupusi traukiau iš po lovos purviną lėkštę, išgirdau tavo balsą – tarsi durklą tiesiai į širdį.

– Ką, po velnių, čia veikiate?

Džiulė

Pašokau ant kojų triumfuojamai šypsodamasi, nes taip ir maniau – žinojau, kad jie klydo, žinojau, kad tu gyva. Stovėdama tarpduryje, su keiksmiais varei mane lauk. Šešiolikos ar septyniolikos, lakuotais nagais, stipriai suėmusi mane už riešo. *Sakiau, eik LAUK, Džulija. Tu, stora karve.*

Šypsena užgeso, mat, žinoma, čia buvai ne tu, čia buvo tavo dukra, tokia panaši į tave paauglystėje. Ji stovėjo tarpduryje įrėmusi rankas į klubus.

– Ką čia veikiate? – pakartojo ji.

– Atsiprašau, – atsakiau. – Mano vardas Džiulė. Mums neteko susipažinti, bet aš esu tavo teta.

– Neklausiau, kas jūs tokia, – atkirto ji, žiūrėdama į mane taip, tarsi būčiau ne viso proto, – klausiau, ką čia darote. Ko ieškote? – jos žvilgsnis nuslydo nuo mano veido į vonios kambario duris. Man nespėjus atsakyti, ji pareiškė: – Policininkai apačioje, – ir nusliūkino koridoriumi tingia eisena, ilgomis kojomis, paplūdimio šlepetėmis šlepsėdama į plytelėmis išklotas grindis.

Nuskubėjau paskui ją.

– Lena, – pašaukiau ir paėmiau ją už rankos.

Mergina atšoko, lyg karštu vandeniu nuplikyta, ir atsigręžusi piktai dėbtelėjo į mane.

– Atsiprašau.

Ji nudelbė akis, pirštais masažuodama tą vietą, kur ją paliečiau. Apsilupinęję jos nagai kažkada buvo nulakuoti mėlynai,

o pirštų galiukai dabar priminė negyvėlio. Nežiūrėdama man į akis, ji linktelėjo.

– Policininkai nori su jumis pasikalbėti, – burbtelėjo.

Ji ne tokia, kokią įsivaizdavau. Tikriausiai tikėjausi išvysti sielvartaujantį, paguodos beviltiškai trokštantį vaiką. Bet ne, žinoma, ji nebe vaikas, jai penkiolika, beveik suaugusi, o paguodos jai, regis, reikėjo mažiausiai, bent jau ne iš manęs. Galų gale, kokia motina, tokia ir dukra.

Detektyvai laukė virtuvėje prie stalo, pro langą žvelgdami į tiltą. Aukštas vyras su trumpa, žilstelėjusia barzdele ir apie trisdešimt centimetrų žemesnė moteris.

Ištiesęs ranką vyriškis žengė prie manęs, įdėmiai žvelgdamas blyškiai žalsvomis akimis.

– Detektyvas inspektorius Šonas Taunsendas, – prisistatė.

Pastebėjau, kad ištiesta jo ranka virpėjo. Jo oda buvo šalta ir sausa, tarsi ranką man spaustų gerokai vyresnis žmogus.

– Nuoširdžiai užjaučiu dėl jūsų netekties.

Kaip keista girdėti tuos žodžius. Juos jau girdėjau vakar, kai jie atvažiavo man pranešti. Pati vos nepasakiau jų Lenai, tačiau dabar viskas atrodė kitaip. Jūsų *netekties*. Norėjau atrėžti, kad tai ne netektis. Kad tavęs neįmanoma netekti. Jūs nepažįstate Nelės, nežinote, kokia ji.

Detektyvas Taunsendas atidžiai stebėjo mano veidą laukdamas atsakymo. Jo stotas ir nepriekaištinga išvaizda baugino prisiartinti. Nenuleisdama nuo jo akių staiga susivokiau, kad moteris žvelgia į mane su užuojauta.

– Erina Morgan, – prisistatė ji. – Man labai gaila.

Ji buvo tamsios odos, tamsių akių, melsvai juodų lyg varno sparnas plaukų. Juos buvo tvarkingai susirišusi į kuodą, tačiau keletas neklusnių garbanėlių aplink smilkinius ir už ausų nepasidavė.

– Detektyvė seržantė Morgan tarpininkaus tarp jūsų ir policijos pajėgų, – paaiškino detektyvas Taunsendas. – Ji praneš jums, kaip sekasi tyrimas.

– Jūs pradėjote tyrimą? – pusbalsiu paklausiau aš.

Moteris linktelėjo, nusišypsojo ir pamojo man sėstis prie stalo. Aš paklausau. Detektyvai susėdo priešais. Detektyvas inspektorius Taunsendas nuleido akis ir dešiniu delnu mikliai patrynė kairįjį riešą – viens, du, trys.

Detektyvė seržantė Morgan kalbėjo ramiau, guodžiančiu tonu, kuris visiškai nederėjo prie jos žodžių.

– Jūsų sesers kūną upėje pastebėjo vyriškis, kuris ankstyvą vakar dienos rytą vedžiojo savo šunį, – tarė ji. Londonietiškas akcentas, jos balsas lengvas it dūmas. – Išankstiniais duomenimis, upėje ji prabuvo vos kelias valandas, – žvilgtelėjusi į savo kolegą ji vėl atsigręžė į mane. – Ji buvo apsirengusi, o iš sužalojimų galima spręsti, kad nukrito nuo skardžio virš užutėkio.

– Manote, kad ji *nukrito*? – paklausiau.

Pažvelgiau į Leną, kuri atsekė mane iš antro aukšto ir kitame virtuvės gale stovėjo parimusi į spintelės kraštą. Basa su juodomis tamprėmis, pilka liemene, dengiančia išsišokusius raktikaulius ir smulkutes krūtis, ji nekreipė į mus dėmesio, tarsi visa, kas čia vyko, būtų įprasta ir kasdieniška. Tarsi ji būtų prie tokių pokalbių įpratusi. Dešinėje rankoje ji gniaužė telefoną, braukdama ekraną nykščiu, o kairiąja ranka buvo apsvijusi save. Plonytės jos rankos nebuvo storesnės už mano riešus. Plati, paniurusi burna, tamsūs antakiai, ant veido krintantys šviesūs plaukai.

Ji tikriausiai pajuto mano žvilgsnį, mat pakėlė išpūstas akis, priversdama mane nusigręžti. Tada prakalbo.

– *Jūs* nemanote, kad ji nukrito, tiesa? – pašaipiai patempusi lūpą tarė ji. – Jūs ją pažįstate kur kas geriau.